

# Stromy a stanoviště

Ing. Jaroslav Kolařík, Ph.D.



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

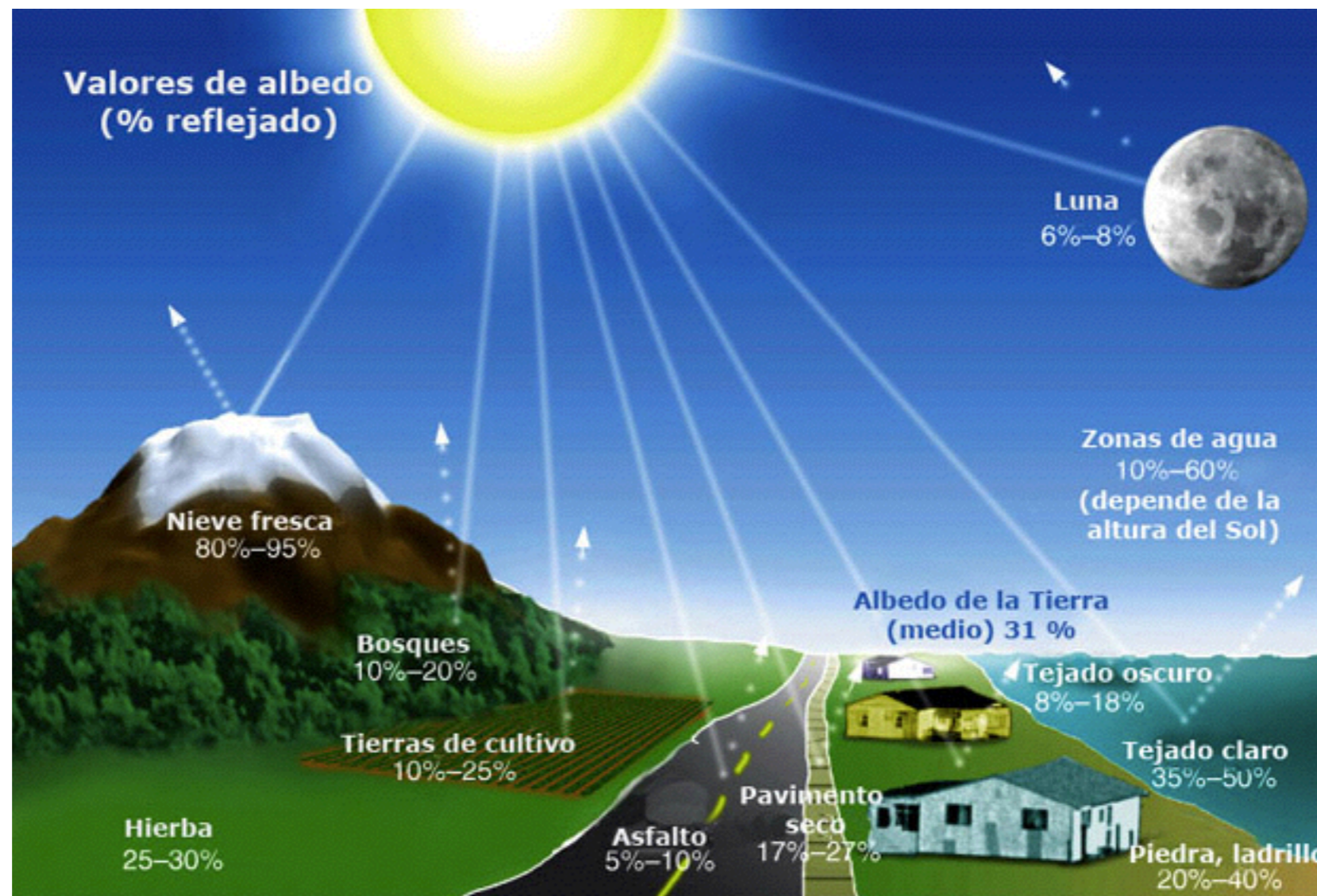
# Obsah

- Stanovištní poměry městského prostředí
- Možné negativní vlivy stromů
- Úprava stanovištních poměrů vzrostlých stromů

# Pozměněný tepelný režim

## Důvody

- Významný podíl zpevněných povrchů

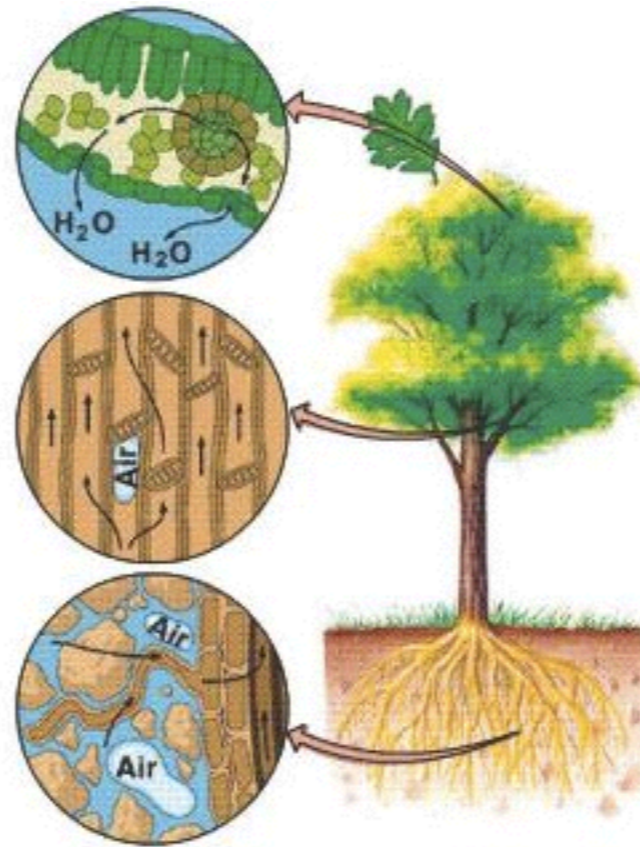


- Akumulace tepla a jeho vyzařování v nočním období
- Úniky tepla z lokálních topenišť

# Pozměněný tepelný režim

## Důsledky

- Průměrná teplota městského prostředí o 0,5 až 2,5 °C vyšší než v okolní krajině
- Zvýšené nároky na transpiraci rostlin - vodní ztráty
- Zvýšené energetické ztráty při nadměrné respiraci v nočním období



# Snížená relativní vzdušná vlhkost vzduchu

## Důvody

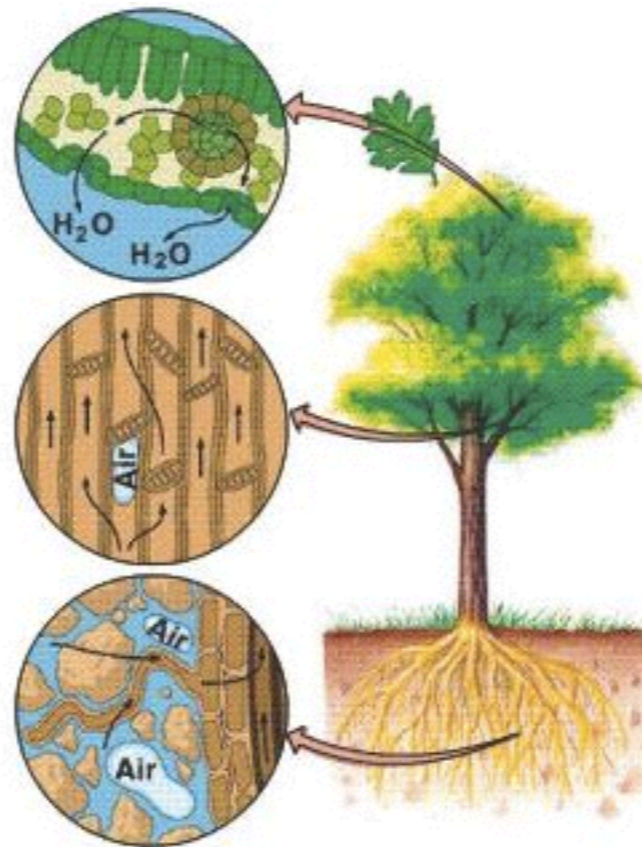
- Významný podíl zpevněných povrchů (asfalt, dlažba, zástavba ...)
- Zvýšená míra zhutnění půdy - snížený podíl kapilár - snížená evaporace
- Významně snížený podíl vegetačního pokryvu - minimální zvlhčování vzduchu transpirací



# Snížená relativní vzdušná vlhkost vzduchu

## Důsledky

- Průměrná RVV městského prostředí o 20-30% nižší než v okolní krajině
- Zvýšené nároky na transpiraci rostlin - vodní ztráty



# Zvyšování prašnosti prostředí

## Důvody

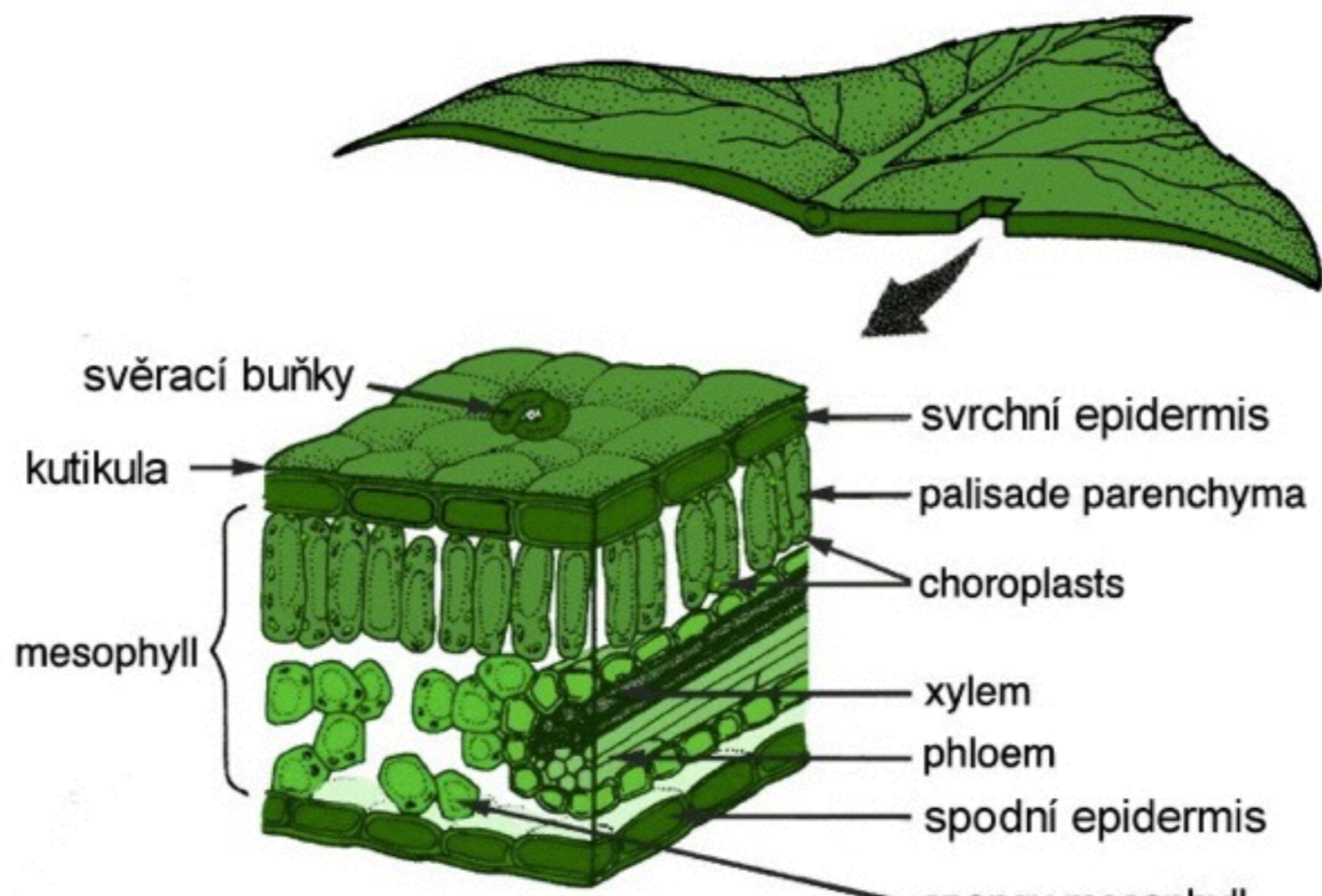
- Automobilový provoz
- Úniky prachu z lokálních topenišť
- Produkce pylu z květů trav, keřů a stromů



# Zvyšování prašnosti prostředí

## Důsledky

- Ucpávání listových průduchů
- Změna barvy listů - zvýšené zahřívání
- Rozpouštění kutikuly a naleptávání listové epidermis - zvýšené vodní ztráty listů





# Plynné složení vzduchu

## Důvody

- Automobilový provoz
- Emise z průmyslových provozů



# Plynné složení vzduchu

## Důsledky

- Aktuální vliv - chlorózy a nekrózy listového aparátu
- Chronický vliv - růstové deprese, snižování počtu ročníků jehličí, snižování fyziologické vitality

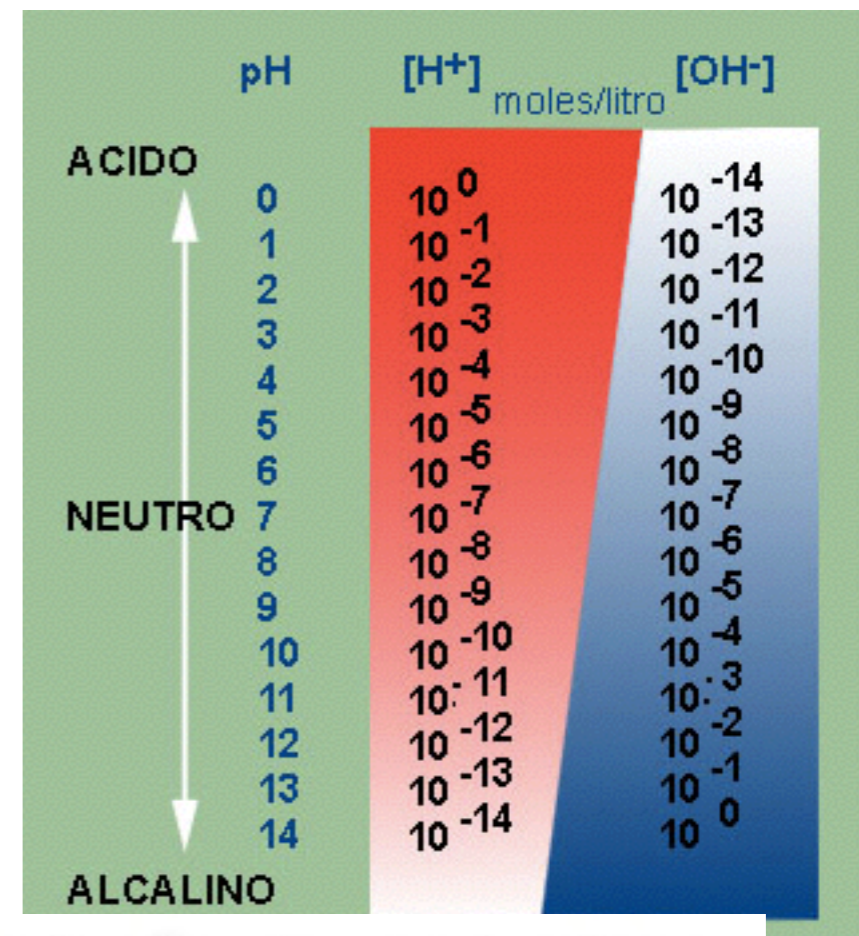


# Skladba půd a pH

Většina půd v městském prostředí významně ovlivněná člověkem - antropozemě. Jejich reakce je spíše neutrální až zásaditá.

## Důvody

- budování center měst na historických stavbách
- navážky štěrku a stavební suti s obsahem vápna
- obrušování omítek v důsledku větrné eroze



# Skladba půd a pH

## Důsledky

- inhibice aktivity mykorhizy
- zhoršení zásobení rostliny vodou
- zhoršení dostupnosti některých iontů



# Kontaminace půd

## Důvody

- zimní solení
- úniky PHM a olejů z automobilů
- úniky plynu (a to i “mikroúniky”)
- kontaminace půd výkaly psů



# Kontaminace půd

## Důsledky

- zhoršení minerální výživy i zásobení stromů vodou
- poškození mykorhizy
- částečné odumírání vlásečnicových kořenů stromů
- nekrózy kmene u mladých stromů a stromů s tenkou borkou



# Zimní solení komunikací

Symptomy poškození stromů :

- řidší drobné olistění, chomáčovitě
- nekrotizace okrajů listů započínající záhy po vyrašení, rychle postupuje do středu listů
- předčasné zbarvování a opad listů
- částečné vyrašení nových listů



# Nedostatečný kořenový prostor

## Důvody

- nevhodné místo pro výsadbu mladého stromu
- nedostatek prostoru v ulicích měst
- lokalizace inženýrských sítí





# Nedostatečný kořenový prostor

## Důsledky

- limitovaná možnost rozrůstání kořenového systému
- snížené zásobování stromu vodou a živinami
- zhoršené zakotvení stromu na stanovišti



# Nedostatečný kořenový prostor



# Vandalismus

## Důvody

- podcenění dimenze stromu při výsadbě
- “zlá vůle”



# Vandalismus



# Stavební činnost

## Důvody

- budová a rekonstrukce inženýrských sítí
- rekonstrukce povrchů vozovek a chodníků
- výkopy a navážky
- provoz těžkých mechanismů na nezpevněných površích



# Stavební činnost



**Ing. Jaroslav Kolařík, Ph.D.**

Arboristická laboratoř

Ústav nauky o dřevě

Lesnická a dřevařská fakulta MENDELU

[jaroslav.kolarik@mendelu.cz](mailto:jaroslav.kolarik@mendelu.cz)